

Ewa Lubczyńska

Książki warte polecenia

Istota uczenia się

Wykorzystanie wyników badań w praktyce

Redakcja: H. Dumont, D. Istance, F. Benavidest
 Tłumaczenie: Z. Janowska
 Wydawnictwo Wolters Kluwer
 Warszawa 2013

Nie ma chyba osoby, która – ucząc się lub ucząc innych – nie zastanawiała się nad istotą tego procesu. Dotyczące go refleksje i pytania towarzyszą na co dzień nauczycielom, uczniom, rodzicom, dyrektorom szkół. Wszystkim zainteresowanym polecam więc książkę pt. „Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce”, wydaną przez Wydawnictwo Wolters Kluwer, opublikowaną pod auspicjami OECD.

Jest to publikacja przedstawiająca wyniki rozległych międzynarodowych badań – i nie ukrywam, że wymaga od odbiorcy czasu, uwagi, intelektualnego zaangażowania. Ale w zamian otrzymuje on kompletny obraz **procesu uczenia się**, uwzględniający kontekst społeczny, kulturowy i edukacyjny, w którym proces ten zachodzi i rozwija się. Ta wielopłaszczyznowość i wielokontekstowość badań pozwala uważnemu czytelnikowi na uchwycenie problemów do tej pory nieczęsto omawianych w tego typu publikacjach, co podkreśla we wstępie prof. dr hab. A. Janowski. Do tej kategorii zagadnień możemy zaliczyć np. szeroko rozumiane pojęcie współpracy, udział środowiska lokalnego w uczeniu się oraz wciąż niedoceniane ocenianie kształtujące.

Współpraca przedstawiona w recenzowanej pozycji dotyczy nie tylko najważniejszych grup zaangażowanych w życie szkoły – uczniów, rodziców, nauczycieli – ale również środowiska lokalnego.

Prezentowane w książce wyniki badań pozwalają uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:

- czy uczenie się oparte na współpracy jest skuteczne?

- czy współpraca i zaangażowanie rodziców w życie szkoły ma wpływ na rozwój umiejętności uczenia się dzieci?
- jak praca na rzecz społeczności oddziałuje na uczniów?

Sz szczególnie usatysfakcjonowane lekturą będą osoby zainteresowane **biologią uczenia się** i rolą motywacji i emocji w tym procesie. Natomiast ci, którzy są zwolennikami **uczenia się przez doświadczenie**, znajdą w „Istocie uczenia się...” potwierdzenie tezy, że doświadczenie w istotny sposób kształtuje nasz mózg. Wszyscy zainteresowani rozwojem kompetencji „uczenie się” mogą oddać się lekturze rozdziału poświęconego **roli oceniania kształtującego w uczeniu się**. Tu zyskają dowody na wpływ informacji zwrotnych na efekty uczenia się. Po warunkiem że będą „tak proste, jak to możliwe, ale nie prostsze” – cytując Einsteina.

Po lekturze możemy zadać sobie fundamentalne pytanie: Jak możemy zorganizować nauczanie, by ulepszyć uczenie się wszystkich tych, za których jesteśmy odpowiedzialni, a także dojść do (co jakiś czas przypominanego) wniosku, że **najważniejszymi uczestnikami środowiska uczenia się są uczniowie?**

Wnioski płynące z publikacji mogą być również istotne dla budowania kapitału społecznego, rozumianego jako tworzenie środowiska edukacyjnego, w którym relacje **oparte są na zaufaniu, współpracy, komunikacji i kreatywności** oraz wiążą jednostkę ze społeczeństwem w sposób umożliwiający jej współdziałanie z innymi i realizowanie wspólnych celów.

Ewa Lubczyńska jest nauczycielem konsultantem w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, pracownikiem biura projektu APN.